

УДК 646.4:687.15.01

ОБГРУНТУВАННЯ КОЛЬОРОВИХ РІШЕНЬ АСОРТИМЕНТНОГО РЯДУ ОДЯГУ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ГАЗОТРАНСПОРТНИХ КОМПАНІЙ

Студ. О.О. Сташкевич, гр. МгШМК2-16

Асп. Т.В. Галаган

Науковий керівник проф. М.В. Колосніченко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є розробка рекомендацій щодо обґрунтування кольорових рішень різновидів одягу для працівників газотранспортних компаній (ГТК) з поліпшеними показниками естетичності. Для досягнення мети в було поставлено та вирішено такі завдання: визначити номенклатуру показників якості групи естетичності, що включені до переліку вимог до проектування одягу для працівників ГТК; на основі вивчення законів кольористики розробити рекомендації щодо основних кольорів матеріалів для виготовлення одягу для працівників ГТК з урахуванням фірмового стилю компанії; обґрунтувати ділянки додаткових захисних елементів в одязі для працівників ГТК на основі топографії його зносу щодо застосування матеріалів визначеного кольору; розробити рекомендації щодо розташування сигнальних смуг в одязі для працівників ГТК.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес проектування одягу для працівників ГТК з урахуванням його естетичних показників. Предметом дослідження є кольорові рішення різновидів одягу для працівників ГТК.

Методи та засоби дослідження. В проведенні наукових досліджень використано теоретичні методи дослідження, зокрема аналіз апріорної інформації про предмет дослідження.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна полягає у системному підході щодо обґрунтування кольорових рішень різновидів одягу для працівників ГТК у відповідності до умов експлуатації з поліпшеними показниками естетичності. Практичне значення полягає в тому, що запропоновано використання матеріалів визначених кольорів та властивостей на ділянках, що найбільш піддаються впливу під час експлуатації, а також визначено параметри застосування сигнальних смуг в одязі для працівників ГТК у відповідності до діючих вимог.

Результати дослідження. Однією з характеристик текстильних матеріалів є їхні оптичні властивості – здатність кількісно і якісно змінювати світловий потік. Оптичні властивості текстильних матеріалів мають істотне значення при оцінці зовнішнього вигляду та естетичному сприйнятті одягу. Вони дозволяють виявляти, підкреслювати або приховувати фактуру матеріалу, конструктивні особливості виробу, об'єм фігури людини. У результаті впливу матеріалу на світловий потік проявляються такі його властивості як колір, блиск, прозорість, білизна та ін.

З метою розробки вимог до проектування одягу для працівників ГТК з поліпшеними показниками естетичності запропоновано такий перелік показників цієї групи: відповідність художньо-колеристичного оформлення та структури матеріалу умовам експлуатації, коефіцієнт відбиття матеріалу, коефіцієнт поглинання матеріалу, тривалість світіння сигнальних смуг, коефіцієнт пропускання матеріалу.

В результаті дослідження принципів кольористики вивчено класифікацію кольорів за їх психологічним впливом на людину, так червоний колір діє як збуджуючий, гарячий, енергійний та життєрадісний; помаранчевий як яскравий, такий, що викликає радість, в різних випадках заспокоює чи дратує, жовтий стимулює зір, мозок і нерви, заспокоює деякі нервові стани, сприяє комунікабельності, зелений – це

колір природи, спокою та свіжості; блакитний – це світлий, свіжий колір, він заспокоює нервову систему; фіолетовий – колір втоми та смутку; сірий викликає апатію і нудьгу, білий символізує чистоту, це легкий, холодний та благородний колір, чорний – важкий колір, сильно пригнічує настрої.

Вивчивши небезпечні та шкідливі виробничі чинники, що впливають на працівника ГТК була складена топографія їх впливу на ділянки одягу, що зазнають найбільших впливів та пошкоджень. В результаті визначено, що основне забруднення припадає на передню частину одягу (пілочки та низ рукавів курток, передні половинки штанів); причинами забруднення є нетоксичний пил, бруд і масломісткі речовини, які в процесі роботи потрапляють на ділянки одягу; найбільш здатні до розриву рукавно-бічні шви, бічні кишені, деталі кишень. Проаналізувавши закони кольористики та кольори текстильних матеріалів запропонованих виробниками можна визначити основні кольори для виготовлення спеціального одягу для працівників ГТК такі як синій, електрик, сірий та комбінації з них.

Для забезпечення безпечних умов праці, при роботі в умовах з поганою видимістю чи в темний час доби, в спеціальному одязі використовуються сигнальні стрічки, що забезпечують видимість працюючого. Вимоги до місць розташування, площі, колірних і світловідбиваючих характеристик сигнальних елементів визначено у ДСТУ EN 471-20010. Стандарт визначає три основні кольори фонових матеріалів: лимонний, помаранчевий і червоний флуоресцентний.

Висновки. Визначено номенклатуру показників якості групи естетичності, що включені до переліку вимог до проектування одягу для працівників ГТК. Проаналізувавши закони кольористики та кольори текстильних матеріалів запропонованих виробниками розроблено рекомендації щодо основних кольорів матеріалів для виготовлення одягу для працівників ГТК з урахуванням фірмового стилю компанії. Обґрунтовано в результаті дослідження топографії зносу ділянки в одязі для працівників ГТК щодо застосування додаткових захисних елементів матеріалів визначеного кольору з довжиною світлової хвилі, що відбивається та сприймається зоровою системою від 350 до 450нм та понад 750 нм. З метою забезпечення видимості працюючих в умовах обмеженого освітлення розроблено рекомендації щодо розташування сигнальних смуг в одязі для працівників ГТК.

Ключові слова. Одяг для працівників газотранспортних компаній, кольорові рішення, показники естетичності.

ЛІТЕРАТУРА

- 1 Дизайн-проектування виробів спеціального призначення: Навчальний посібник / [Н.В. Остапенко, М.В. Колосніченко, Т.В. Луцкер, О.В. Колосніченко, А.І. Рубанка]. – К.: КНУТД, 2016. – 320 с.
- 2 Галаган Т.В. Дослідження умов експлуатації одягу для працівників газотранспортних компаній / Т.В. Галаган, Т.О. Полька, М.В. Колосніченко // Теорія та практика дизайну. Технічна естетика: збірник наукових праць. - 2015. - №8. – С.47-53.
- 3 Одяг спеціальний сигнальний підвищеної видимості Технічні вимоги та методи випробовування (EN 471:2003+A1:2007, IDT): ДСТУ EN 471–2013.- [чинний від 2014-07-01]. - К.: Держспоживстандарт України, 2014.-17с. - (Національний стандарт України)
- 4 Агостон Ж. «Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне»: Пер. с англ.- М.: Мир, 1982. – 184с.
- 5 Матеріали та вироби текстильні, трикотажні, швейні та шкіряні. Показники якості, терміни та визначення: ДСТУ 3998-2000.- [чинний від 2000]. - К.: Держстандарт України, 2000. - 20с.